

Hysterektomi abdominell

Gäller för: Anestesikliniken

Utförs på: Operationsenheten Växjö

Faktaägare: Anette Asthede Rydström intensivvårdssjuksköterska, Kerstin Gustafsson sektionsansvarig operationssköterska, Anders Lindgaard Andersen överläkare, Anna Söderberg sektionsansvarig narkosköterska, operationsenheten Växjö

Innehållsförteckning

1	Ingrepp	2
2	Indikation	2
3	Preoperativa förberedelser.....	2
3.1	Patient.....	2
3.2	Anestesi.....	2
3.3	Operation.....	2
4	Särskilda observanda.....	3
4.1	Anestesigång.....	3
4.2	Operationsgång.....	3
5	Position.....	3
6	Utrustning	3
7	Hygien.....	3
8	Elimination.....	3
9	Anestesi.....	4
10	Läkemedel övriga	4
10.1	Lokalbedövning	4
11	Steril utrustning	4
12	Preparathantering.....	4
13	Peroperativ vård	4
14	Postop.....	4
14.1	Övervakning.....	5
14.2	Cirkulation	5
14.3	Nutrition	5
14.4	Elimination	5

14.5	Smärta.....	5
14.6	Hud.....	5

1 Ingrepp

Hysterektomi abdominell.

2 Indikation

Hysterektomi innebär att livmodern tas bort. Indikation kan bland annat vara tumör, myom, rikliga blödningar, cellförändringar eller endometrios.

3 Preoperativa förberedelser

3.1 Patient

Patienten opereras ineliggande.

- Kontroll enligt WHO:s checklista för säker kirurgi.
- [Preoperativa rutiner för slutenvårds- och dagkirurgiska patienter](#)
- [Preoperativa undersökningar inför operation på anestesikliniken](#)
- [Akuta operationer-rutiner och prioriteringar](#)
- [Premedicinering av vuxna inför operation](#)
- [Preoperativ helkroppsduch och hårkortning](#)
- [Preoperativa åtgärder för att undvika förväxlingar i samband med operativa ingrepp](#)
- Samtal med operatör samt eventuell anestesilog.
- Kontroll av legitimation.
- ID-märkning.
- Antibiotikaprofylax tas hemma enligt ordination av operatör.
[Antibiotikaprofylax vid gynekologiska operationer](#)

3.2 Anestesi

- Vidta nödvändiga profylaktiska åtgärder för att undvika peroperativ hypotermi, [Hypotermi – perioperativ profylax och behandling](#)
- [Svår toxisk reaktion av lokalbedövningsmedel](#) – lokala riktlinjer.
- [Blodgruppering/bastest inför operation](#) – Kvinnokliniken Växjö.
- Blodgruppering: Ja
- Bastest: Ja
- Plasmalyte
- 2 stycken grova PVK.

3.3 Operation

Plocka fram:

- Armstöd 2 st.
- Stor kudde

- Hälskydd 2 st.
- Blöja på opbord
- KAD
- Ligasure
- Lokalbedövning
- Vid bukskölj: ta fram Plasmalyte och sugkopp 250 ml.
- Vid fryssnitt: kontakta patologen på tel. 7514 och meddela att fryssnitt planeras. Informera även transportör på tel. 8566.

4 Särskilda observanda

4.1 Anestesigång

4.2 Operationsgång

Borttagande av uterus via ett buksnitt. Buksnittet kan antingen läggas som ett bikinisnitt eller medellinjesnitt. Vid total hysterektomi tas både livmoderkropp och livmoderhals bort och vid subtotal hysterektomi sparas livmoderhalsen. SOEB innebär salpingo-ooforektomi bilateralt det vill säga borttagande av äggledare och äggstockar på båda sidor

5 Position

- Rygläge med båda armarna utåt.
- Stor kudde under knäna.
- Gel hälskydd under hälar.
- Skjortan bak- och fram med bar rygg mot operationsbordet. Se till att det är slätt under patienten.

6 Utrustning

- Bairhugger
- Sug och diatermi
- Ligasure

7 Hygien

- Mössa av hjälmmodell.
- Munskydd för all personal på en armlängds avstånd till operationsområdet.
- [Arbetskläder- lokala anvisningar](#)
- [Personalföreskrifter för operationsavdelning – Vårdhandboken](#)
- [Hygienriktlinjer för operationssjukvård CLV/LL](#)

8 Elimination

- KAD nr 12 sätts på operation efter nedsövning i samband med att operationssköterskan vaginaltvättar.
- [Övervakning av urinblåsa i samband med operation-vuxna patienter](#) – lokala anvisningar.

9 Anestesi

Spinalbedövning i vaket tillstånd:

- Marcain spinal 5 mg/ml 2,2–2,8 ml (11-14mg)
- Fentanyl 50 µg/ml 0,2–0,4 ml (10-20µg)
- Morfin special 0,4mg/ml 0,25 ml (100µg)

Intubationsnarkos:

- Propofol/Fentanyl/Rokuronium/Sevoflurane/02/luft.
- Ketanest 25mg i v efter induktion.

Patienten kan behöva tippas avsevärt med huvudändan nedåt för att underlätta operationen.

10 Läkemedel övriga

PONV-profylax med Betapred 4 mg i v, Ondansetron 4 mg i v samt Dridol 0,625 mg i v.

[PONV profylax – Lokala riktlinjer](#)

10.1 Lokalbedövning

Marcain 2,5 mg/ml 20 ml i operationssåret vid operationens slut.

[Smärtbehandling vid gynekologiska operation i slutenvården](#)

Till bukskölj används NaCl påse 1000 ml

11 Steril utrustning

Se omvårdnadsriktlinjer i pärm ”Gyn operationer” och på G-servern (vaxjo (G:) → Ane → Centralop → Omv_riktlinjer → operation → Gynsektionen)

- Hysterektomi abdominell

12 Preparathantering

- [Provtagningsanvisningar cytologi](#)
- [Exsudat \(vätska från pleura, pericard eller peritoneum\)](#)
- Uterus markeras på framväggen med ett snitt eller en sutur.
- Vikt på uterus.
- Preparatet skickas färskt dagtid.
- Jourtid ska preparatet klippas upp och spännas upp på platta. Instruktion finns i remissen under provtagningsrutiner eller på [Provtagningsanvisningar patologi](#)

13 Peroperativ vård

[Peroperativ vård - vårdhandboken](#)

14 Postop

[Generell Vårdplan Postop](#)

14.1 Övervakning

Vid spinalt Fentanyl och Morfin, särskild övervakning, se riktlinje [Postoperativ övervakning efter spinala opioider](#) och [Övervakning efter spinal vid hysterektomi](#)

Patienten kan flyttas till avdelning när spinalbedövningen har släppt.

14.2 Cirkulation

Kontrollera binda, observera eventuell vaginal blödning.
Kontrollera venöst Hb vid behov.

14.3 Nutrition

Vanligt med illamående. Generös behandling med antiemetika.

14.4 Elimination

KAD sätts på operation. Har ofta dålig urinproduktion första dygnet.

14.5 Smärta

Hysterektomi är förenat med svår postoperativ smärta.
Urinträngningar kan vara ett första tecken på smärta.

14.6 Hud

Sidoläge postoperativt på grund av ryggläge under operationen.

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare.